

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 noiembrie 2020

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

mun. Chișinău

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Diaconu Iurie
Țurcan Anatolie
Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în cauza penală în privința inculpatului

Sofrone Alexei XXXXX, născut la ***XXXXX***.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.02.2016 - 15.01.2019;

Instanța de apel: 06.02.2019 - 23.05.2019;

Instanța de recurs: 05.11.2019 - 10.11.2020.

A C O N S T A T A T

1. Potrivit rechizitoriului, Sofrone Alexei a fost deferit justiției, fiind învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal - traficul de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, primirea și adăpostirea persoanelor, fără consimțământul acestora, săvârșită în scop de exploatare sexuală comercială, prin înșelăciune, abuz de poziție de vulnerabilitate și de mai multe persoane.

2. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 ianuarie 2019, Sofrone Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa pe termen de 6 (șase) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A fost respinsă cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin aceeași sentință s-a dispus încetarea procesului penal în cauza penală privind învinuirea inculpatei XXXXX de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, în legătură cu faptul că a intervenit decesul inculpatei.

3. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că la începutul lunii februarie a anului 2013, Sofrone Alexei, aflându-se pe teritoriul Federației Ruse, a fost informat de către XXXXX despre intenția dnei XXXXX XXXXX de a veni în Federația Rusă, pentru a presta servicii sexuale.

Astfel, la 13 februarie 2013, XXXXX, care acționa împreună și de comun acord cu Sofrone Alexei, a organizat transportarea dnei XXXXX XXXXX din sat. XXXXX, XXXXX, în mun. Chișinău. În aceeași zi, Sofrone Alexei, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, a transferat bani pentru procurarea biletelor la trenul cu ruta Chișinău-Moscova.

În continuare, XXXXX, care acționa împreună și de comun acord cu Sofrone Alexei, aflându-se în mun. Chișinău, a procurat pe numele său și a dnei XXXXX XXXXX, bilete la trenul cu ruta Chișinău-Moscova pentru data de 14 februarie 2014, din contul banilor transferați în acest scop de către Sofrone Alexei.

La 14 februarie 2014, XXXXX care acționa împreună și de comun acord cu Sofrone Alexei, cu trenul cu ruta Chișinău-Moscova, a organizat transportarea dnei XXXXX XXXXX în or. Moscova, Federația Rusă și a însoțit-o până în țara de destinație. Ajungând la locul de destinație, XXXXX și XXXXX XXXXX au fost întâlnite de către Sofrone Alexei.

În continuare, Sofrone Alexei, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, a primit-o pe XXXXX XXXXX de la ultima și a transportat-o într-o localitate nestabilă din or. Moscova, Federația Rusă, unde a adăpostit-o într-un imobil, în scopul înlesnirii practicării prostituției de către ultima și tragerii de foloase de pe urma practicării prostituției.

Aceste acțiuni ale inculpatului Sofrone Alexei au fost încadrate în baza art. 220 alin. (2) lit. c) Cod penal – proxenetismul, după semnele *îndemnul, înlesnirea practicării prostituției și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției, fapte săvârșite de către două persoane*".

4. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea totală a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sofrone Alexei să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal și în baza acestei norme a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita anumite activități legate de gestionarea resurselor umane și transportarea persoanelor, pe un termen de 5 ani. A dispune încasarea din contul inculpatului Sofrone Alexei în folosul statului cu titlu de cheltuieli judiciare pentru instrumentarea cauzei penale - suma de 84.914,60 lei.

4.1. În argumentarea apelului, procurorul a invocat, că prima instanță conform probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, nu a luat în considerație faptul că, Sofrone Alexei în calitate de organizator și autor la săvârșirea infracțiunii date, intenționat a cooperat cu XXXXX, căreia i-a revenit rolul de autor și complice în săvârșirea faptelor imputate.

Prima instanță nu a coroborat și apreciat în cumul declarațiile inculpatei XXXXX, declarațiile părții vătămate XXXXX XXXXX și ale martorului XXXXX, potrivit cărora, în momentul recrutării prin înșelăciune a părții vătămate XXXXX XXXXX în prezența acesteia și rudelor sale, XXXXX a comunicat telefonic cu angajatorul magazinului de flori, adică Sofroni Alexei, despre munca care urma să o îndeplinească victima la un magazin de flori, iar pentru organizarea transportării ei în Federația Rusă i-a comunicat ultimului datele ei de identitate.

Din declarațiile persoanelor vizate reiese că inculpatul Sofroni Alexei în recrutarea prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate a părții vătămate XXXXX XXXXX, a acționat și comunicat prin intermediul coparticipantului său XXXXX, a cunoscut și înșelat partea vătămată XXXXX XXXXX precum că va fi angajată în calitate de vânzătoare la un magazin de flori, iar în scopul realizării exploatării ei comerciale, a întreprins acțiunile de recrutare, transportare, primire și adăpostire a victimei.

A menționat apelantul că argumentele primei instanțe precum că în acțiunile inculpatului Sofrone Alexei lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, urmează a fi apreciate critic, deoarece au fost integral dezmințite prin probele acușării prezentate și cercetate în ședința de judecată, legal administrate.

Mai mult ca atât, inculpatul Sofroni Alexei a refuzat să depună declarații în această cauză, s-a ascuns de organul de urmărire penală și instanță, este interesat în rezultatele examinării cauzei penale, având scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă.

Cu referire la soluția primei instanțe pe marginea respingerii cererii acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, apelantul a invocat că prima instanță nu a luat în considerație faptul că, inculpatul Sofrone Alexei avea cunoștință de derularea procesului penal care îl privea, organul de urmărire penală i-a înaintat învinuirea, a fost recunoscut în calitate de învinuit. Necătând la aceasta, inculpatul s-a eschivat de la urmărirea penală, a părăsit teritoriul Republicii Moldova cu scopul de a evita răspunderea penală, săvârșind astfel un abuz procesual, punând statul în situația de a suporta cheltuieli pentru căutarea internațională, reținerea și extrădarea lui.

Astfel, pentru tragerea la răspundere penală, la 22.01.2016, inculpatul Sofrone Alexei a fost extrădat din Federația Rusă în Republica Moldova, iar potrivit certificatului prezentat de către Direcția finanțe a Inspectoratului General al Poliției, pentru extrădarea acestuia au fost suportate cheltuieli din contul bugetului de stat în

sumă de 84914,60 lei, dintre care: diurna: 5 zile x 40 euro (conform HG nr. 10 din 05.01.2012) = 200 euro x 22,6326 (cursul valutar la data plecării) x 3 persoane = 13579,56 lei; cazare: 4 zile (19916,68 lei) x 3 persoane = 59750,04 lei; cheltuieli de transport: - 3426,00 lei x 2 persoane + 1307,00 lei (bilet pentru infractor) = 11585/00 lei.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentința, în partea condamnării lui Sofrone Alexei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru primă instanță, prin care Sofrone Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 8 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a desfășura activității în domeniul migrației legale și turismului pe termen de 3 ani. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5.1. În ședința instanței de apel au fost verificate, sub aspectele cercetării și aprecierii, următoarele probe: declarațiile inculpatei XXXXX (vol. VIII, f. d. 127-130); declarațiile părții vătămate XXXXX XXXXX (vol. VIII, f. d. 113-118); declarațiile martorilor Ludmila XXXXX (vol. VIII, f. d. 64-66); XXXXX Vasile (vol. VIII, f. d. 67-69); XXXXX Galina (vol. VIII, f. d. 70-72); XXXXX Igor (vol. VIII, f. d. 119-120); XXXXX Alexandru (vol. VIII, f. d. 139-140). De asemenea au fost cercetate probele scrise, anexate la materialele dosarului: informația din baza de date a Poliției de frontieră a Republicii Moldova cu privire la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova de către XXXXX XXXXX și XXXXX, precum și informația din sistemul CFM Trip Tracer a Republicii Moldova (vol. I, f. d. 17-22); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, prin care partea vătămată XXXXX XXXXX l-a recunoscut pe Sofrone Alexei ca persoană care s-a prezentat cu numele „Oleg” (vol. I, f. d. 124-125); actul de examinare a condițiilor materiale și de trai a familiei XXXXX Petru și XXXXX Galina din 03 septembrie 2014, considerându-se ca familie social vulnerabilă (vol. I, f. d. 25-27); informația de la BC „Banca Socială”, prin care se confirmă că în perioada 01 ianuarie 2012 – 01 octombrie 2014, în adresa inculpatei XXXXX, prin intermediul BC „Banca Socială”, prin sistemul de remiteri de bani „Intex Expres”, au fost înregistrate următoarele remiteri de bani de la Sofrone Alexei: la 26 mai 2013, prin sistemul de remiteri de bani „Zolotaia Korona” - 100 euro din Rusia; la 26 iunie 2013, prin sistemul de remiteri de bani „Zolotaia Korona” - 100 dolari SUA din Rusia. Totodată, a fost stabilit transferul de bani pe numele lui XXXXX XXXXX din data de 13 februarie 2013 în mărime de 350 dolari SUA, prin care de asemenea se confirmă declarațiile victimei, care a declarat că pe numele ei a fost efectuat un transfer bancar după ce au întârziat împreună cu XXXXX la ruta avia. Bani transferați erau destinați pentru procurarea biletelor la tren. (vol. I, f. d. 65-118).

5.2. Analizând conținutul probelor examinate de prima instanță, cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel, instanța de apel a ajuns la concluzia că

probatoriul administrat demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal - traficul de ființe umane, adică recrutarea, transportarea și adăpostirea persoanelor, fără consimțământul acestora, săvârșită în scop de exploatare sexuală comercială, prin înșelăciune, de două sau mai multe persoane.

Drept urmare, instanța de apel a constatat în fapt, că la începutul lunii februarie 2013, Sofrone Alexei aflându-se pe teritoriul orașului Moscova, Federația Rusă, a fost informat de către XXXXX, despre intenția acesteia de traficare a persoanei în scop de exploatare sexuală comercială, fără consimțământul acesteia și care de sine stătător nu avea posibilitatea de a-și realiza intențiile infracționale.

În continuare, Sofrone Alexei, dorind realizarea intențiilor infracționale, acționând împreună și de comun acord cu XXXXX, a întreprins acțiuni îndreptate la recrutarea, transportarea, primirea și adăpostirea persoanei în scop de exploatare sexuală comercială a persoanei, fără consimțământul acesteia.

Astfel, XXXXX, aflându-se la domiciliul lui XXXXX Vasilii situat în s. XXXXX, XXXXX, acționând împreună și de comun acord cu Sofrone Alexei, în scopul exploatării sexuale comerciale, fără consimțământul persoanei, a recrutat-o pe XXXXX XXXXX, prin abuz de poziție de vulnerabilitate a părții vătămate, datorită situației precare a acesteia din punct de vedere a supraviețuirii sociale și înșelăciune, sub pretextul angajării în calitate de vânzătoare la un magazin de flori din or. Moscova, Federația Rusă.

Ulterior, în aceeași perioadă de timp, XXXXX, care acționa împreună și de comun acord cu Sofrone Alexei, aflându-se în aceeași localitate, întru realizarea intențiilor sale infracționale de traficare în scop de exploatare sexuală comercială a persoanei, obținând prin înșelăciune consimțământul victimei XXXXX XXXXX, de a se deplasa în or. Moscova, Federația Rusă, a întreprins acțiuni în vederea organizării transportării acesteia în țara de destinație.

Ca rezultat, la 13 februarie 2013, XXXXX, care acționa împreună și de comun acord cu Sofrone Alexei, întru realizarea intențiilor sale infracționale de transportare a victimei în țara de destinație în scop de exploatare sexuală comercială a persoanei, a organizat transportarea victimei XXXXX XXXXX din s. XXXXX, XXXXX în mun. Chișinău.

În aceeași zi, Sofrone Alexei, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, întru realizarea scopului infracțional de transportare a victimei XXXXX XXXXX în țara de destinație, a transferat bani pentru procurarea biletelor la trenul cu ruta Chișinău-Moscova.

În continuare, XXXXX, care acționa împreună și de comun acord cu Sofrone Alexei, întru atingerea scopului infracțional, aflându-se în mun. Chișinău, a procurat pe numele său și a victimei XXXXX XXXXX, bilete la trenul cu ruta Chișinău-Moscova pentru data de 14.02.2014, din contul banilor transferați în acest scop de către Sofrone Alexei.

La 14 februarie 2014, XXXXX care acționa împreună și de comun acord cu Sofrone Alexei, cu trenul cu ruta Chișinău-Moscova, a organizat transportarea victimei XXXXX XXXXX în or. Moscova, Federația Rusă și a însoțit-o până în țara de destinație.

Ajungând la locul destinației, XXXXX și victima XXXXX XXXXX, au fost întâlnite de către Sofrone Alexei, care acționa împreună cu XXXXX și căruia ultima a transmis-o.

În continuare, Sofrone Alexei, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, întru atingerea scopului infracțional, a primit-o pe XXXXX XXXXX de la ultima și a transportat-o într-o localitate nestabilă din or. Moscova, Federația Rusă, unde a adăpostit-o într-un imobil, în scopul ulterioarei exploatarei sexuale comerciale a victimei.

5.3. Instanța de apel a statuat, că vinovăția inculpatului Sofrone Alexei în săvârșirea infracțiunii constatate se dovedește prin probatoriul administrat în cauză și reapreciat în condițiile legii, în special prin declarațiile inculpatei XXXXX și ale părții vătămate XXXXX XXXXX. De asemenea, declarațiile părții vătămate XXXXX XXXXX coroborează cu ansamblul de probe prezentate în sprijinul învinuirii, și anume declarațiile inculpatei XXXXX; martorilor XXXXX L., XXXXX V., XXXXX G., XXXXX I. și XXXXX A.; informația din Baza de date a Poliției de frontieră a Republicii Moldova cu privire la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova de către XXXXX M. și XXXXX N., informația din sistemul CFM Trip Tracer a Republicii Moldova; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, actul de examinare a condițiilor materiale și de trai a familiei XXXXX Petru și XXXXX Galina din 03 septembrie 2014, informația de la BC „Banca Socială”, probe care demonstrează cu certitudine infracțiunea de trafic de persoane comisă de inculpatul Sofrone Alexei, or acesta a recrutat-o, transportat-o și adăpostit-o pe XXXXX XXXXX, în scop de exploatare sexuală comercială, prin înșelăciune, de două sau mai multe persoane, fără consimțământul acesteia.

5.4. Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal, reținând că inculpatul nu are antecedente penale, iar careva circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit.

Astfel, instanța de apel a considerat rezonabilă și oportună stabilirea în privința inculpatului Sofrone Alexei a pedepsei închisorii cu executare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și de a desfășura activități în domeniul migrației legale și turismului - în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale speciale în baza căreia urmează condamnarea.

Totodată instanța de apel a menționat că în speță nu s-a constatat careva temeii pentru aplicarea prevederilor art. 79, 90 și 90¹ Cod penal.

5.5. Instanța de apel a apreciat ca nefondată cererea procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în prezenta

cauză – căutarea, reținerea și extrădarea din Federația Rusă în Republica Moldova a inculpatului Sofrone Alexei.

În acest sens, cu referire la prevederile art. 217 – 219 și 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, instanța de apel a statuat, că cheltuielile judiciare respective urmează a fi suportate de stat.

6. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar solicitând casarea deciziei instanței de apel, în partea neîncasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului declarat acuzatorul de stat evidențiază, că pentru tragerea la răspundere penală, la 22 ianuarie 2016, inculpatul Sofrone Alexei a fost extrădat din Federația Rusă în Republica Moldova, iar potrivit certificatului prezentat de către Direcția finanțe a Inspectoratului General al Poliției, pentru extrădarea acestuia au fost suportate cheltuieli din contul bugetului de stat în sumă de 84914,60 lei, dintre care: diurna: 5 zile x 40 euro (conform HG nr. 10 din 05.01.2012) = 200 euro x 22,6326 (cursul valutar la data plecării) x 3 persoane = 13579,56 lei; cazare: 4 zile (19916,68 lei) x 3 persoane 59750,04 lei; cheltuieli de transport: - 3426,00 lei x 2 persoane + 1307,00 lei (bilet pentru infractor) - 11585/00 lei, sumă ce urma să fie încasată de la inculpat în beneficiul statului, conform prevederilor art. art. 227 - 229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar prevederilor art. art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod procedură penală, nu a dispus acest fapt.

Consideră recurentul, că soluția instanței de apel de a menține sentința în partea neîncasării cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare. Or, potrivit prevederilor art. 227 alin. (2) pct. 5) și art. 535 alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate. Cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice le suportă partea solicitantă pe teritoriul țării sale dacă nu este stabilit un alt mod de acoperire a cheltuielilor în condiții de reciprocitate sau prin tratat internațional.

Totodată acuzatorul de stat evidențiază că prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, considerând greșită soluția instanțelor judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli din contul lui Sofrone Alexei.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează, parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Așa fiind, din textul recursului declarat, se atestă că recurentul critică decizia instanței de apel prin prisma temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectul că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului procurorului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel la caz stabilindu-se incidența temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de respingere a solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare suportate în speță, din conținutul

inculpatului.

La acest segment instanța de recurs atestă, că acuzatorul de stat atât în fața primei instanțe, cât și în cererea de apel a invocat necesitatea încasării din contul inculpatului Sofrone Alexei a cheltuielilor pentru extrădare, menționând că pentru tragerea la răspundere penală a acestuia, la 22 ianuarie 2016, inculpatul Sofrone Alexei a fost extrădat din Federația Rusă în Republica Moldova, iar potrivit certificatului prezentat de către Direcția finanțe a Inspectoratului General al Poliției, pentru extrădarea acestuia au fost suportate cheltuieli din contul bugetului de stat în sumă de 84914,60 lei, dintre care: diurna: 5 zile x 40 euro (conform HG nr. 10 din 05.01.2012) = 200 euro x 22,6326 (cursul valutar la data plecării) x 3 persoane = 13579,56 lei; cazare: 4 zile (19916,68 lei) x 3 persoane = 59750,04 lei; cheltuieli de transport: - 3426,00 lei x 2 persoane + 1307,00 lei (bilet pentru infractor) = 11585/00 lei.

Contrar acestor argumente, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel nu a motivat și nu a stabilit circumstanțe concrete ce ar justifica respingerea cererii procurorului cu privire la compensarea acestor cheltuieli din contul inculpatului, menționând printr-o singură frază că aceste solicitări sunt neîntemeiate și urmează a fi suportate de către stat, *de altfel făcând referire la prevederile art. 217-219 Cod de procedură penală, care nici nu reglementează modalitatea încasării cheltuielilor judiciare în procesul penal.*

În acest context, Colegiul lărgit consideră necesar de a menționa că, potrivit art. 227 alin. (2) pct. 5) și art. 535 alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate. Cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice le suportă partea solicitantă pe teritoriul țării sale dacă nu este stabilit un alt mod de acoperire a cheltuielilor în condiții de reciprocitate sau prin tratat internațional.

Conform art. 11 alin. (1), 82 alin. (1) din Legea 371-XVI din 01.12.2006, în vigoare din 02.02.2007, cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, cheltuielile de îndeplinire a cererii de asistență juridică sunt suportate, de regulă, de statul solicitat. Cheltuielile aferente procedurii de extrădare efectuate pe teritoriul său le suportă Republica Moldova prin bugetele autorităților și instituțiilor implicate.

Iar art. 24 alin. (1) din Convenția europeană de extrădare din 13.12.1957, în vigoare din 31.12.1997, prevede că, cheltuielile ocazionate de extrădare pe teritoriul părții solicitate vor fi în sarcina acestei părți.

Prin urmare, cheltuielile de extrădare sunt catalogate ca judiciare, fiind suportate de Republica Moldova prin bugetele autorităților și instituțiilor implicate.

În același timp, potrivit art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată este obligată să soluționeze cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Conform art. 229 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Astfel, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) - (3), 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează, că instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, sau îl poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea acestuia.

Judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Având în vedere prevederile legale citate supra, Colegiul penal lărgit conchide că la soluționarea cerinței acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de extrădare din contul inculpatului, instanța de apel nu a pătruns în esența argumentelor invocate de apelant cu referire la faptul, că Sofrone Alexei avea cunoștință de derularea procesului penal care îl privea, organul de urmărire penală i-a înaintat învinuirea, a fost recunoscut în calitate de învinuit. Necătând la aceasta, inculpatul s-a eschivat de la urmărirea penală, a părăsit teritoriul Republicii Moldova cu scopul de a evita răspunderea penală, săvârșind astfel un abuz procesual, punând statul în situația de a suporta cheltuieli pentru căutarea internațională, reținerea și extrădarea lui.

În același context, instanța de recurs notează că prevederile art. 229 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, permit instanței de judecată analizarea și soluționarea în fiecare caz concret a chestiunilor privind compensarea cheltuielilor judiciare, iar concluzia instanței de apel de menținere a sentinței în partea respingerii solicitării procurorului privind încasarea sumei de 84914,60 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru extrădare din contul inculpatului Sofrone Alexei este pripită și nemotivată,

prin ce a neglijat cerințele art. 385 alin. (1) pct. 14) și art. 397 pct. 5) Cod de procedură penală.

Având la bază argumentele expuse supra, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în cauza penală în privința lui **Sofrone Alexei XXXXX**, în latura civilă, în partea soluționării cerințelor procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 decembrie 2020.**

Președinte

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Diaconu Iurie

Țurcan Anatolie

Boico Victor